

ΖΑΛΟΓΓΟ Ή ΝΑΥΑΡΙΝΟ;

Tassos Symeonides
(RIEAS Academic Advisor)

Copyright: Research Institute for European and American Studies (www.rieas.gr)

Publication date: 28 January 2017

Note: The article reflects the opinion of the author and not necessarily the views of the Research Institute for European and American Studies (RIEAS).

*Ἐρωτηθεῖς τί ἔστιν ἐλπίς, « Ἐρηγορότος», εἶπεν, «ἐνύπνιον »
(Ἐρωτηθεῖς τί εἶναι ἐλπίδα; εἶπε «Τό ὄνειρο ἐνός ζύπνιου»)
Ἀριστοτέλους «Διογένης Λαέρτιος»*

*Γιά νά σωθεῖ ἡ Ἑλλάδα /στούς καιρούς τούς ὕστατους/ θέλει ἕναν Καιάδα /γκρεμοτσακίστε
τους
Νίκος Γκάτσος*

*Τά μηνύματα εἶναι σκοτεινά, ἡ κρίση θεριεύει, οἱ δανειστές ἔχουν μεταβληθεῖ σέ
ἐκτελεστές, οἱ πολιτικοί περί ἄλλων τυρβάζων, ἡ «ἀνασύνταξη» τοῦ κράτους εἶναι τό
ἀνέκδοτό του αἰώνα, οἱ ἄνθρωποι βυθίζονται, ἡ κοινωνία ἔφτασε τό ὄριο. Ποιός καί μέ
ποιόν τρόπο μπορεῖ νά βάλει τροχοπέδη στό δεινό κατακύλισμα;*

Τό ἐρώτημα ἔχει πάψει νά συνδέεται μέ τήν πραγματικότητα γιά τόν ἀπλούστατο λόγο ὅτι οἱ κατ' εὐφημισμὸν «πολιτικές» δυνάμεις τῆς χώρας ἀπλῶς ὑπάρχουν γιά νά ὑπάρχουν. Ἡ ὑπαρξίς, ὅμως, καθ' ἑαυτή δέν προσφέρει καμιά ἀπολύτως ἐγγύηση προσφορᾶς. Οἱ «πολιτικές» δυνάμεις δέν παράγουν «σκέψη», δέν δημιουργοῦν ὁδούς διαφυγῆς, δέν ὀρίζουν τό πρόβλημα ὅπως πρέπει, καί δέν ἀμιλλῶνται παρά μόνον στό πεδίο τῆς κωμικοτραγικῆς ἀνταλλαγῆς ἀπειλῶν, προσβολῶν, καί αὐτό-ἐκθειάσεων γιά «ἐπιτυχίες» πού δέν ὑπάρχουν. Ἄρκοῦνται δέ στήν πειθήνια συνεργασία μέ τούς ἐκτελεστές. Μέ ἐξαιρεση τά ιδεολογικά ἄκρα τῆς παρουσίας κοινοβουλευτικῆς σύναξης, κανεῖς καί καμιά στόν «ναό τῆς δημοκρατίας» δέν διαθέτει πρόγραμμα «ἰδεῶν» καί «δράσης.» Ἡ τηλεόρασις τῆς Βουλῆς π.χ. ἀποτελεῖ ἀδιάφυστη συνεχῆ ἀπόδειξη ὅλων αὐτῶν σε «πραγματικό χρόνο» καθώς ἔχει μεταβληθεῖ σέ χῶρο κωμικοτραγικῶν καθημερινῶν σκηνῶν μέ πρωταγωνιστές πρόσωπα τῶν ὁποίων καί μόνον ἡ ἐμφάνιση καταδεικνύει τόν μέσο βαθμό καλλιέργειας, ἰδίως στίς τάξεις τῶν συμπολιτευόμενων.

Παραδεχόμαστε δηλαδή ότι ο ζόφος, ή απελπισία, και τό αδιέξοδο είναι τά μοναδικά πραγματικά στοιχεία τής κατάστασης σήμερα; Είναι δυνατόν νά συνθηκολογήσουμε και νά πᾶμε σ' ἓνα Ζάλογο ἐγκαταλείποντας τήν ἐλπίδα;

Δυστυχῶς ἐκεῖνο πού δέν κατάλαβε ἡ ἑλληνική κοινωνία ἐγκαίρως ἦταν τό ὅ,τι τό σύγχρονο Ζάλογο ξεκίνησε ὀριστικῶς μέ τήν ἔλευση τῆς μεταπολίτευσης. Ἡ περίοδος μετά τό 1974 δέν ἔφερε καμιά ἀπολύτως «ἀνάσταση» -- πολιτική, ἠθική, οἰκονομική ἢ ἄλλη -- ἀλλά ἐπιβεβαίωσε καί ἐνδυνάμωσε τίς παθογένειες καί τά μίση πού ἀναπτύχθηκαν ἀπό τήν πρώτη μέρα τῆς σύστασης τοῦ ἑλλαδικοῦ κράτους ἐλέω Μεγάλων Δυνάμεων.

Ἡ τυφλότητα ὅλων των «πολιτικῶν,» ἡ ἄκρατη δημαγωγία «μεταρρυθμιστῶν» ἰδίως τοῦ «δημοκρατικοῦ» χώρου, οἱ αὐτοκτονικές ἐνοχές τῆς λεγόμενης δεξιᾶς, ἡ ταχυτάτη διολίσθηση σέ κακέκτυπά της δυτικῆς αὐθάδους πολιτικῆς ὀρθότητος, ἡ συστηματική καταστροφή τῆς παιδείας (ἢ ὅ,τι τέλος πάντων περνοῦσε γιά παιδεία στήν κοιτίδα τῆς δημοκρατίας,) καί ἡ ρεπούσειος ἀπόρριψη ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν πολιτιστικῶν στοιχείων τῆς ἑλληνικῆς ἱστορικῆς καί θρησκευτικῆς παράδοσης συνδυάστηκαν γιά νά ξεκινήσει ἡ σύγχρονη πορεία πρὸς τό Ζάλογο. Ἡ μεταπολίτευση ἔτσι διαμορφώθηκε σέ ἐπέκταση τῶν μεταπολεμικῶν ἐγκλημάτων τῆς ἐθνικῆς διαίρεσης μέ πρωτοβουλία πάντοτε τῶν «δημοκρατικῶν» δυνάμεων σταλινικῆς ἔμπνευσης. Ὅπως θά ἔλεγαν καί οἱ ἐμβριθεῖς μας σχολιαστές τῶν «μέσων,» ἡ ἐξέλιξη αὐτή κατέσται σύντομα καί ἀναπόφευκτα «νομοτελειακή» μέ τά γνωστά ἀποτελέσματα.

Τό ἄν τώρα πρέπει νά συνθηκολογήσουμε ἢ ὄχι μέ τόν Ζάλογο εἶναι τό ἐρώτημα γιά μεταρρυθμιστικές δυνάμεις οἱ ὁποῖες, αὐτή τήν στιγμή τουλάχιστον, δέν ὑπάρχουν--καί ἄν ὑπάρχουν ἀντιμετωπίζονται μέ τήν κλασική ἀδιαφορία καί τό «ῶχ ἀδελφέ» πού ἔχουν γίνεи τά κύρια μέτρα τῶν ἀντανακλαστικῶν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Ἡ ἐκλογή τοῦ Ντόλαντ Τράμπ ἔχει ξεσηκώσει τήν Εὐρώπη. Πόσο ἐπιηρεάζει ἡ ἐξέλιξη αὐτή τό ἑλληνικό αδιέξοδο;

Ἡ ἐκλογική νίκη Τράμπ ἦταν τεκτονικός σεισμός καί ἀπίστευτη καταστροφή γιά ἐκεῖνα τά στρώματα τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνίας πού θεωροῦσαν (καί θεωροῦν) τόν ἀχαλίνωτο «προοδευτισμό» ὡς τήν μοναδική ἀποδεκτή ὀρθοδοξία καί τήν καταδίωξη, τόν ἐξευτελισμό, τήν γελιοποίηση καί τόν ἀποκλεισμό ἐκείνων πού δέν τήν δέχονται ὡς τήν φυσιολογική, ἀπόλυτη, καί καθ' ὅλα ἀποδεκτή «λύση» τοῦ παγκοσμίου προβλήματος. Στίς 8/11/16 δόθηκε ἡ ἀπάντηση στοῦς «προοδευτικούς» των ΗΠΑ ἀλλά καί ἐκείνων τῆς μονίμως οὐραγοῦ Εὐρώπης πού τώρα σχεδιάζουν σχεδόν νά πάρουν τά βουνά ὡς νέοι Maquis γιά «ἀντίσταση» κατά τοῦ «γκροτέσκου ὀλοκληρωτισμοῦ» πού μᾶς προέκυψε. Τό ἀκράτητο

αυτό «προοδευτικό» μίσος για τόν νέο άμερικανό πρόεδρο μεταδόθηκε μάλιστα στους καθ' ήμας με ταχύτητα πού θά ζήλευαν καί οι σκανδιναβικές χῶρες -- από πολλοῦ οἱ πρωταθλήτριες στόν καλό ἀγώνα τῆς μετατροπῆς τῶν κοινωνιῶν τους σέ δυσμορφικές καί ἐπικίνδυνες πολιτικά ὀρθές «πολυπολιτισμικές συλλογικότητες,» ὅπως τό θέλει καί τό ἴδιωμα τό ὅποιο χρησιμοποιοῦν οἱ ἰδιότυποι ἀρλουμπολόγοι πού ἐξουσιάζουν τήν χώρα μας σήμερα.

Εἶναι δεδομένο λοιπόν ὅτι ἡ «πολιτική τάξη» μας, χωρίς καμιά ἐξαίρεση, θά ἀκολουθήσει τόν δρόμο Γερμανίας/Βρυξελλῶν πού μανιάζουν στήν ἀναζήτηση τρόπων κεφαλαιακῆς προστασίας τῶν εὐρωπαϊκῶν «ἀξιῶν» ἀφοῦ τό ἀμερικανικό χρηματοφυλάκιο καί πιεστήριο χρήματος κατά τά φαινόμενα κλείνει γιά τούς «συμμάχους» μᾶλλον διά παντός. Καί ἡ ἐπίλογή τῶν ἐλλήνων «ἀρχηγῶν» νά συντρέξουν τήν εὐρωπαϊκή «ἀντίσταση» κατά τοῦ Τράμπ περιορίζει στό ἐλάχιστο, ἄν ὄχι στό μηδενικό, τήν ὅποιαδήποτε ἐλπίδα κάποιας εὐελιξίας στήν διαχείριση τῶν ἐλληνοαμερικανικῶν σχέσεων μέ στόχο τήν προσέγγιση μίας Οὐάσιγκτον πού, ἀπό τοῦδε καί στό ἐξῆς, θά κινηθεῖ μέ τρόπο εἰκονοκλαστικό, ἀπότομο, καί ἐστιασμένο ἀποκλειστικά στά ἀμερικανικά συμφέροντα.

Οἱ σχολιαστές μᾶς βογοῦν ἤδη διότι θεωροῦν καί ἰσχυρίζονται ὅτι χάθηκε ἡ ἐπί Ὀμπάμα «ὑποστήριξη» στό θέμα τοῦ χρέους. Ἡ «ὑποστήριξη» αὐτή ὅμως οὐδόλως ὑπῆρξε ὅπως τήν φαντάζονταν οἱ παρ' ἡμῖν. Πλήν ὅμως ἡ μυθολογία εἶναι, ὅπως ἄλλωστε γνωρίζουμε, παλιό «ἐργαλεῖο» τῶν χλιοφθαρμένων ἡγετῶν μας, κάτι πού δέν θά ἀλλάξει μέχρι τήν εἰκαζόμενη Δευτέρα Παρουσία. Τό ἐλληνικό ἀδιέξοδο λοιπόν ὑπάρχει (καί μεγαθύνεται διαρκῶς) καί ἡ ὅποια ἀμερικανική συμπαθητική χειρονομία παραμένει κι αὐτή «ὑπόθεση ἐργασίας.»

Μία ἔστω καί παροδική ἀποποίηση ἀπό τόν Τράμπ τῆς πατροπαράδοτης ἀμερικανικῆς παρουσίας στήν περιοχή μας δέν θά ἔχει ἐπιπτώσεις καί στήν ἐλληνική ἀσφάλεια, δεδομένης μάλιστα καί τῆς συμμετοχῆς μας στό NATO;

Δυστυχῶς τό βέβαιο εἶναι ὅτι ἓνα «Δόγμα Τράμπ» μέ βάση τά σχόλια τοῦ νέου προέδρου γιά τό NATO θά ἀποτελέσει ἰδιαίτερος δυσμενῆ ἐξέλιξη. Αὐτοῦ λεχθέντος, τό NATO δέν προσέφερε ποτέ ἰδιαίτερα ἐχέγγυα μπροστά στίς ἀδιάκοπες τουρκικές ἀπειλές στό Αἰγαῖο. Ἡ ἀρνητική αὐτή ἀτμόσφαιρα ὅμως θά χειροτερεύσει ἐφ' ὅσον ἡ ρήξη Τράμπ-NATO πάρει διαστάσεις κάτι πού θά αὐξήσει κατακόρυφα τήν σύγχυση στους κόλπους τῆς συμμαχίας καί στίς γνωστές «συμβουλές» πρὸς τήν Ἑλλάδα γιά «εὐελιξία.» Ἡ Τουρκία παραμένει ἀπειλή πού διαρκῶς αὐξάνεται. Ἡ σύμπραξη της μέ τήν Ρωσία, πρὸς τήν ὅποια ὁ Τράμπ ἐκφράζει συγκρατημένη συμπάθεια, περιπλέκει τήν κατάσταση ἀκόμη περισσότερο. Ἡ σύγκλιση τοῦ Ἰράν μέ Ἄγκυρα καί Μόσχα προκαλεῖ ἀνησυχίες τίς ὁποῖες οἱ εὐρωπαῖοι ἀντιμετωπίζουν μέ πλήρη σύγχυση. Ἡ δέ Τουρκία καθημερινά διολισθαίνει πρὸς τόν ἰσλαμικό ὀλοκληρωτισμό ἀλλά τό NATO περί ἄλλων τυρβάζει.

Ἡ Τουρκία εἶναι στρατηγικός ἐταῖρος τῆς Εὐρώπης στό ἐνεργειακό καί μέ τήν ἐμπλοκή ἀμερικανικῶν ἐταιρειῶν πού διαπραγματεύονται ρόλους στήν μεταφορά ἐνεργείας ἀπό τόν Καύκασο καί τήν περιοχή τῆς Κασπίας ὅπως καί τήν ἐνδοχώρα τῆς πρώην ΕΣΣΔ. Μπορεῖ ἡ κυβέρνηση Τράμπ νά ἀγνοήσει τά τεράστια αὐτά συμφέροντα;

Ἡ λογική, ἢ μᾶλλον, ἢ συμβατική ἀπάντηση εἶναι «ὄχι.» Ἡ ἐπιλογή τοῦ ἐπικεφαλῆς τῆς Exxon Mobil Ρέξ Τίλερσον γιά τό ἀξίωμα τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν των ΗΠΑ ἐνισχύει τήν συμβατική ἀπάντηση. Ἀλλά ἤδη ὁ νέος πρόεδρος ἔχει ἐπιδείξει ἀπρόβλεπτες ἐπιθυμίες ἀπότομης ἀλλαγῆς θέσεως σέ πολλά περιλαμβανομένων καί μεγάλων στρατηγικῶν θεμάτων, ἕνα ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ἡ πυρηνική συμφωνία μέ τό Ἰράν πού ἤδη συμμαχεῖ μέ τήν Τουρκία καί τήν Ρωσία σέ μία entente cordiale [«ἐκ φύσεως συμμάχων.»](#) Τήν ἴδια στιγμή, τό ἡττημένο ἀμερικανικό «προοδευτικό» κατεστημένο παρακολουθεῖ τήν φιλικότητα τοῦ Προέδρου Τράμπ πρὸς τόν Ρῶσο Πρόεδρο Πούτιν μέ ἰδιαίτερη καχυποψία, ἂν ὄχι ἐλεγχόμενο πανικό -- καί τόν κατηγορεῖ ἀνοιχτά γιά ὑποπτες σχέσεις μέ τήν Μόσχα σέ μία προσβλητική πράξη ἄνευ προηγουμένου στά πολιτικά χρονικά των ΗΠΑ. Ἀντιμετωπίζουμε λοιπόν μία περίπλοκη κατάσταση πού ἐκπηγάζει σχεδόν ἀποκλειστικά ἀπό τό θυμικό του ἀμερικανοῦ προέδρου ὁ ὁποῖος δέν κρύβει τήν ἀντιπάθειά του γιά τήν Τεχεράνη, ἀλλά ἐκφράζεται θετικά γιά πιθανή συνεργασία μέ τήν Ρωσία.

Τά «σενάρια» λοιπόν πολλαπλασιάζονται μέ τήν Ρωσία, κατά πρῶτον, νά ἀναλαμβάνει ἕναν πιθανό ρόλο «γέφυρας» ΗΠΑ-Ἰράν/Τουρκίας· ἢ τήν Ρωσία νά διαπραγματεύεται ἐκτενέστερα μέ τίς ΗΠΑ τηρώντας τά προσχήματα μέ Τεχεράνη - Ἄγκυρα, καμία ἐκ τῶν ὁποίων δέν ἐπιθυμεῖ ἀνοιχτή ρήξη μέ τήν Οὐάσιγκτον.

Ξαναγορίζουμε λοιπόν στήν Ἑλλάδα. Ποιές εἶναι οἱ ἐλπίδες τῆς σέ τέτοιο ὀμιγλῶδες καί ἐπικίνδυνο τοπίο καί πῶς πρέπει νά ἐνεργεῖ γιά νά προστατευθεῖ;

Κατ' ἀρχήν, ἡ Ἑλλάδα βρίσκεται ὑπό ἀπόλυτο ξένο πολιτικό ἔλεγχο καί ὡς ἐκ τούτου εἶναι πρακτικῶς ἀπροστάτευτη. Ὅλες οἱ ἐνέργειες τῆς ἀπαιτοῦν τό imprimatur τῆς ἐν συγχύσει κουστωδίας τῆς «ἐνωμένης» Εὐρώπης καί πρωτίστως τῆς Γερμανίας. Οἱ ἑλληνικές μόνον κατ' ὄνομα κυβερνήσεις δέν μποροῦν νά ἀγοράσουν οὔτε ἕνα κουλούρι χωρίς τήν ἄδεια τῶν ἐπιτρόπων. Ἡ χώρα εἶναι χρεοκοπημένη καί τό τραπεζικό σύστημα τῆς πλησιάζει τόν ἐπιτάφιο. Οἱ ἐπίσημοι ἰσχυρισμοί περὶ εἰσόδου στήν ἀνάπτυξη εἶναι τό ἀποτυχημένο ἀνέκδοτο. Ὅσοι παρακολουθοῦν τήν πορεία μας μέ ψυχραιμότερα ἀριθμητικά κυρίως κριτήρια [ἐκφράζουν](#) ἀνοιχτά τήν ἀπαισιοδοξία τούς ὑποδεικνύοντας ὅτι ἕνα ἀπλό παραπάτημα μπορεῖ νά φέρεי τό τέλος. Ἡ κατάσταση αὐτή εἶναι πλέον μόνιμη. Ἡ δέ weekend cool ἐκδρομική ἐμφάνιση τῶν ἐκπροσώπων μας στά εὐρωπαϊκά κονκλάβια τῶν σκυθροπῶν ὑπεροπῶν ἐπιτρόπων προσθέτει ἀκόμα μία εἰκόνα τῆς πολιτικῆς μᾶς πενίας,

τῆς κοινωνικῆς μας κατάρρευσης, καί τῆς τραγικῆς ποιότητος τοῦ ἀνθρώπινου ὕλικου πού βαστᾶ τίς τύχες τῆς χώρας στά χέρια του σέ ὄρα πολέμου ἐπιβίωσης.

Ἡ νεώτερη Ἑλλάδα συστάθηκε χάρις στήν ἐπέμβαση τῶν Μεγάλων Δυνάμεων πού κατατρόπωσαν τοῦ Ὄθωμανούς στήν Ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου. Καί τότε οἱ Ἕλληνες ψυχομαχοῦσαν. Ἀλλά οἱ ἱστορικές συγκυρίες τῆς ἐποχῆς ἦσαν εὐνοϊκές, μέ τίς χριστιανικές αὐτοκρατορίες ἀποφασισμένες νά δώσουν μάθημα στόν σουλτάνο (τό τί ἐπακολούθησε δυστυχῶς μέ τό «στήσιμο» τοῦ ἑλληνικοῦ κρατιδίου ἀπό τούς Βαυαρούς εἶναι μία ἄλλη ἱστορία καί ἡ θλιβερή εἰσαγωγή στά σημερινά.)

Σήμερα οἱ ἱστορικές συγκυρίες εἶναι ἀρνητικές καί ἐπικίνδυνες καί χειροτερεύουν καθημερινά. Ἀμυδρή μας ἐλπίδα σωτηρίας εἶναι ἓνα νέο Ναυαρίνο ἀπότοκο μίας περιφερειακῆς κρίσης ἀσφαλείας πού θά ἐξωθήσει τίς μεγάλες δυνάμεις τοῦ παρόντος σέ πράξεις «ἐξισορρόπησης» μέ στόχο χῶρες-ταραξίες καί τήν ἐκρηκτική ἀπειλή τοῦ μωαμεθανισμοῦ. «Πόλεμος πάντων μέν πατήρ ἐστί, πάντων δέ βασιλεύς» πού θά στοιχίσει πολλές «παράπλευρες ἀπώλειες» τίς ὁποῖες ἡ Ἑλλάδα θά ἀποφύγει -- ἂν τίς ἀποφύγει -- μᾶλλον ἐκ τύχης.

Οἱ κίνδυνοι εἶναι τεράστιοι, ἀλλά καί τό μέλλον τῆς χώρας, παγιδευμένο ὅπως εἶναι στήν αἰχμαλωσία χρέους στό διηνεκές καί στό ὀλοκληρωτικό ἀδιέξοδο, δέν θά ἀλλάξει χωρίς ἓνα ἰσχυρότατο καί συντριπτικό πλῆγμα στίς δομές πού μᾶς καταπατοῦν. Πολλές «παραδοσιακές» ἀξίες θά θρυμματιστοῦν καί καινούργια «μοντέλα» διακρατικῶν σχέσεων θά ἀναδυθοῦν μέ βάση τήν ἀδιαμφισβήτητη κεντρικότητα τοῦ κράτους-ἔθνους. Καί τότε μᾶλλον θά ἐκπλαγοῦν ὅσοι σήμερα ὀλοφύρονται, στό στενό ἑλληνικό περιβάλλον, γιά τήν ἦττα τῆς «προοδευτικότητας» καί ἀμφισβήτηση τῆς «παγκοσμιοποίησης» ἀπό τόν Ντόναλντ Τράμπ.